

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских св'ят з год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Рекламациі неопечатаі вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Наслідки обструкції.

(Δ) Ми вже нераз при иньшій нагоді виказували, до чого доводить бездільність ради державної, споводована галабурдами і обструкцією німецьких загорільців та прусофільських запроданців, скільки на тім терплять не то вже національно-культурні, але особливо економічні інтереси держави а головних тих мас народних, котрих добро у тих галабурдників все на язичі але не в серці. Ми на ті необчислені шкоди і наслідки указували також для того, позаяк і рускі т. зв. незалежні чи там опозиційні послі піддержували обструкцію своїми голосами, а руский соціально-демократичний посол Яросевич навіть пускав ся на галабурди і зажив славу героя, штурмуючи разом із своїми товаришами президию. Однак все те здавало ся навіть посеред нашої суспільности неприступним задля опозиційного розгоряченя умам до спокійної розваги і оцінки подій, бо думали, що коли треба побивати Баденього, то тутвсякий спосіб добрий і коли поведе ся усунути Баденього, тоді настане рай і т. д. Склало ся, що міністерства Баденього нема, уступив по несподівано коротеньким правління бар. Гавч, вже є нове міністерство гр. Туна і тепер можуть загорені голови наших опозиційників троха отямити ся, протерти очи і розглянути спокійніше справи та оцінити ту роботу обструкційну, а в дійсности деструкційну. Рік цілий вже минув, як маємо нову раду державну, а доси она нічого реального, позитивного не зробила, не ухвалила навіть бюджету і в Австрії мусить правительство в дійсности мимо парламенту правити непарламентарно на основі § 14. Се може видати ся для загалу байдужною річю і не один опозиційник махне рукою і скаже: овва! Але які шкоди заподіває така провізорична господарка, се вже мусить прояснити ся і тим, що говорили

овва! — а почувши нагі факта і цифри з уст міністра скарбу, кликали вже ого!

На четверговім засіданю ради державної предложив новий міністер скарбу др. Кайцль бюджет на р. 1898, в дечім перемінений з предкладаного вже д-ром Білинським, і в своїй промові пояснив цілий стан фінансовий і наслідки провізоричної господарки фінансової.

Австрійський бюджет складає ся з двох частий: звичайного і т. зв. інвестиційного, а до сего останного входять всякі значніші видатки інвестиційні, котрі покривають ся дорогою емісією інвестиційної ренти. Видатки преліміновані на сей рік виносять 721.9 мільонів зр., отже запотребоване піднесло ся о 6 мільонів; а приходи преліміновані на 722.3 мільонів, отже більші о 2.4 мільона. Противставивши покриті видаткам, показує ся надвишка 448.928 зр., коли тимчасом в жовтні предложений бюджет виказував надвишку 4 мільонів. Бюджет предложений д-ром Кайцлем різнить ся від жовтневого головно тим, що 4 мільони виеліміновано з інвестиційного бюджету, а вставлено до звичайного.

В своїх выводах виказав міністер скарбу, що задля прорізорії бюджетової на основі § 12. мусить міністер скарбу строго держати ся того, що містить ся лише в звичайнім бюджеті, а всякі інвестиції мусить залишити, або виразно сказавши, всякі видатки, котрі вставлені наслідком домагань людности і надзвичайних потреб, мусить занехати і не може тих потреб людности заспокоїти.

Тут бо розходить ся о тривале обтяжене державного скарбу емісією інвестиційної ренти, а таке обтяжене може міністер скарбу лише на основі ухвали ради державної перевести. Наслідком того мусів міністер з бюджету 22.4 мільона відложити аж до ухвали бюджету і відчитав деякі позиції для прикладу. З галицьких потреб відложено отже н. пр. регуляції Дунайця,

Сяну, Дністра, Прута, будову залізниць Львів-Самбір, будову женьської семинарії учительської у Львові і т. д. Відчитуване сих позицій викликувало від часу до часу між послами опозиційними оклики ого! бо аж тепер зрозуміли, які шкоди державі, які шкоди масам народним наносять обструкцією. Хто знає, як голодуючий у нас нарід вижидав, щоби розпочали ся роботи регуляційні над Сяном, Дністром і Прутом, при будові залізниць і гостинців, сей зрозуміє, що провізорія бюджетова означає тепер то само, що: не дати людям зарібку! Чи і нашим т. зв. незалежним послам руским отворили ся очи, до чого они прикладали свої руки, хоч дуже часто ніби то в інтересі робітного люду промавляли?!

Державний бюджет.

(Δ) В попереднім числі, пишучи про наслідки обструкції, сказали ми дещо про державний бюджет австрійський, до котрого новий міністер скарбу др. Кайцль додав на четверговім засіданю свої виводи. Нині повернемо ще раз до сеї справи. В своїх выводах, виголошених при предложеню бюджету на р. 1898, подав др. Кайцль плян фінансової акції, яку наміряє перевести в сім році і то перед довершенем австрійско-угорскої угоди. З підвишеня податків, що стоять в звязи з угодою, мають державі запевнити дохід 40 мільонів, котрими правительство буде мало спроможність перевести в дійсність обіцянки попередних правительств. Однак переведеня угоди залежить ще від різних обставин, а єї нові задумані податки в найліпшій разі вийдуть в жите з початком 1899 р. Між тими обіцянками є одна вельми пекуча справа, бо вже радою державною ухвалена, хоч не санкціонована задля браку покритя, се справа регуляції плат урядників і конгруи. Міністер заповів, що думає ще сего року ввести сей закон в жите і натякнув, як думає він придбати потрібне в тій цілі покритя. Міні-

10

З сільських образків.

3. ЕМІГРАНТ.

Оповідане з життя люду написав Д. Л.

(Конець.)

Оленка не знала, що на се сказати. Єї заскоботало щось коло серця, потиснуло в горлі, голова заболіла, руки задрожали, а по цілім тілі сивнуло то холодом то морозом, до очий підступили слези і она заридала та заплакала наче мала дитина.

— А деж я ся подіну теперка бідна — нещаслива з моїми дрібними діточками? Ліпше, щоби була ся підімною розступила тота сира земелька, як мала я того діждати ся. Таж я теперка не буду мала на мої старі літа де голови зложити!... Діти мої дрібненькі, діти мої квіти, що зроблю я з вами? Де я вас до сну положу? де вас загірю?

Оленчине лебедіне і плач були такі жалібні, такі сумні, що аж самі пани взяли жалувати єї, та дітий:

— Цить жінко, цить, якось то буде, Бог добрий.

Прийшов і Василь подивити ся з далека

на панів та на їх роботу. Став з далека; однак єго голова крутить ся з підхміля, а душа байдужно приймає не веселі вражіня, що до неї тиснуть ся. Василь чує Олени ляменти, чує єї наріканє, бачить слези, бачить, як до неї тиснуть ся дрібні маленькі діти, як собі плачуть. І єму зробило ся може перший раз в житю жаль тих безвинних людей, що так терплять через єго захланність і жадобу. «І я немаю нічого з того і вни стали круглими жebraками — думав — гроші розфіяли ся, розкотили ся». Писар зачав тривожити ся, лякатись та дрозжати а голос приспаної совісти пробудив ся та зачав лоточити єго душу.

Перед Якимовою хатою станув якийсь подорожний. Одяг на нім ніби панський; на ногах черевики, на голові чорний капелюх, в руках величкий клучок. Не знакомий перетиснув ся через збиту лаву людей, що обступили панів, станув перед панами, поклонив ся низенько так, як наш селянин кождому сурдутовцеві кланяє ся і сказав:

— Пани, я Яким Базюк, то моя хата і мій ґрунт!

— Якимцю, соколику мій, Бог тебе приносить в самий добрий час до мене. А щоби ми були почали нині!... заридала Оленка та кинула ся до чоловіка.

Яким витріщив на Оленку здивовані очи відступив ся троха взад, перекрестив ся та заголосив:

— То ти Оленко?... ти живеш?...

— Я Якимцю!... я... жию!... ось наші діти!... тамті померли!

Ба, а Василь писав мені, що ти умерла. — Ось єго письмо — сказав Яким та виняв, з запазухи письмо. — Я послав єму і на довгі гроші ось мої папери!... Дивіть ся, дивіть, прочитайте ласкаво! — І Яким виймив жмит паперів та положив перед панів.

XI.

І розійшла ся чутка по селі про Якіма та Василя, як запалив. Кождий говорить, толкує, додає, ніцує та перелицьовує. Люди гуторять, що Василь від Якіма вибрав за тих пять літ кілька тисячок золотих, не тільки що з того ані шелюшка не дав Оленці та дітем, але ще підмовив панів, щоби продали Якімів ґрунт. Яким зараз такої того самого дня поїхав до недалекого міста, щоби порадити ся добрих людей, що робити в тім великім нещастю, в яке самохить впхав єго найщирший товариш і рідня.

А Василь? Василь учувши, що Яким вернув ся з Америки десь щез з поміж людей, якби під землю провалив ся. Нема день, нема другий ба і третій. Ходить Гануська та питає за

стер скарбу має ось який плян, який собі витичив на сей рік. Він має на цілі три економічні акції, котрих не хоче відрочувати а ще сею року перевести, а іменно: регуляцію плат урядників і конгруї, знесенє газетного стемпля і знесенє дорогового мита. Що до першої справи, то окрім плат для державних слуг, для котрих рада державна мала би ухвалити закон, потреба лише дотичні законопроекти ради державної предложити цїсарській санкції. Але що до газетного стемпля і дорогового мита правительство не внесло навіть проєкту до ради державної. Запобіжанє на плати урядників і конгруї виносить 16 мільонів, газетний і календарський стемпель прелїмінований майже на 2½ мільона, а дохід з дорогового мита на 1 мільон. Так отже до осягненя сих найблизших цїлій, які собі витичив міністер скарбу, потребує він на сей рік 19½ мільона. Про покритє сею запобіжаня не подав міністер скарбу подрїбної програми, указав лише на потребу передовсім лише провізоричного покритя і обіцяв в найблизшїм часї внести предложенє що до зреалїзованя сеї програми.

В своїх виводах згадав міністер скарбу про ще один проєкт, а іменно стїлько в радї державній вимагану реформу закона о належитостях. Проєкт сей вироблений з ініціативи б. міністра Білінського, а тепер доповнений, буде предложений небавом радї державній.

Хто знає, які невизначні а притім тверді постанови містить дотеперїшний закон о належитостях, іменно на коли розходить ся о перенесенє найдрїбнїших селянських господарств і ґрунтів, то й з радостю повитає заповідженє міністром внесенє нового проєкту.

Однак немило мусїла вразити заява міністра скарбу про відроченє деяких видатків на важні культурні потреби, а іменно видатки на пособлюванє промислу, на потреби для міністерства просьвіти і рїльництва. Тим способом промисл і находяче ся в тяжкїм пересиленю рїльництво мусять ждати із своїми потребами! Нарїд виглядає від правительства помочи і пособлюваня найконецнїйшим услївам істїнованя, а тим часом дізнає ся з виводів міністра скарбу, що видатки на сї потреби мусять бути відрочені а крім того має ще вигляди на нові безпосередні податки.

Се відрочуванє так конечних видатків на потреби промислу, просьвіти, рїльництва, регуляції рік, будови гостинїв і желїзниць спричинене аномальними фїнансовими відносинами в Австрїї, котрі є наслідками цїлорїчної бездїльности ради державної, як ми се вже висказали в попереднїй статї, згадуючи про державний бюджет. Сим невідрадним відносинам фїнансовим дав вираз також президент промислово-торговельної палати віденської посол Мавтнер, голова умїркованої нїмецької опозиції. Виводи міністра скарбу про відрочуванє згаданих конечних видатків, як і слова посла Мавтнера повинні отвєрезити бодай розумнїйших членів нїмецької опозиції і довести їх до свїдомости,

чоловіком поміж люди, звїдувала ся і до кожної корчми, ходила аж на другї села, ніхто не знає де подїв ся писар. Одні кажуть, що видїли его за селом, другї бачили на сїножатах, а третї верзуть, що здибали аж у містї, навіть бесїдували з ним.

Якось у тиждень опїсля пасли під невеличким гаєм пастухи худобу. День був красний, погідний. Сонце грїло та освїчувало зелену, пишну леваду прибрану травою і зїлями, у гаю сїпвали птахи: затагали тоненьким голосочком жовтогрудки, щигли, коси та шепотїли шпаки. Пастухи розбрили ся по гаю.

— Гриньку, Гриньку, ходи сюди а борзо! — кричав один невеликий хлопєць.

— Чого?

— Ходи, ходи, повїсїльник!

Хлопцї збїгли ся до купки та взяли оглядати невеличку березу, що вершком нагнула ся, а на вершку на ремени висїв Василь. Очи уже видовбали ворони, тїло надписувало ся, одежа подерла ся, а шапка зависла на галузях.

6—7. марта 1898 р.

що їдучи за командою прусофїльских Шенеріанцїв не тїлько підконують повагу і становище політичне держави, але прямо доводять жителїв монархії до економічної руйни. Се повинні би собі уявити також нашї т. зв. независимі послї, котрі своїми голосами піддержували тевтонську обструкцію а тепер накликували Нїмцїв на поміч для руского народу, забувши о тїм, як ті Нїмцї помогли Русинам за Шмерлінґівської ери і бїргермінїстерства, коли они були верховодами в радї державній.

Нужда Галичини

по причинї неврожаю в 1897 р.

(Після справозданя кр. Видїлу.)

(Дальше.)

Хотячи набрати пересвїдчоєя чи дійстно так єсть, вистало би переглянути лише витяг з реляцій повітових, які долучаємо до нинїшного справозданя, а відповідь випаде певне заперечуюча. Вистанє навіть поставити тїлько побіч себе для примїру і порівнаня два повіти: з одної сторони старомїський, що представляє гіршї вислїди зі зборїв, а не просить о ніяку поміч, а з другої сторони повіт сяницький, що потребує єї в сумї 333.000 зр.!

При деяких бодай повітах будемо старати ся звернути увагу на ті подробиці, що не в силї в нїякім случаю оправдити так незмірно високо поставлених собою жадань. На кожний же спосіб, коли ставлять ся такі жаданя в найліпшій охотї прислуженя ся повітові, хочби без огляду на можливість їх здїйстненя, то бодай повинні обїяти імовірні обчисленя, оминати ярких суперечностей і не вимагати пересадних видатків там, де їде о злагодженє нужди. Можна бо з гори бути пересвїдченим, що публичний фонд, хочби був в силї вдоволити навіть найвисше обчислену конечну потребу, відмовив би єї певне в случаю, коли жаданє буде перевисшати два рази висоту шкоди, або коли поміч, що має удїлили ся одній громаді досягне цїни єї купна, або в кінци з грошїй призначених на усунєнє небезпечности голоду, мають випікати ся пшеничні булки з тисячїв кірцїв і то в роцї неурожаю і дорожнї хлїба. В мільоновї сумї, о яку просить 14 повітів суть і подібні жаданя.

З повітових справоздань довідуємо ся, що неурожаю навістив ті повіти в високїм степенї, не обмежив ся до деяких громад, але обняв в меншїй або в більшїй мірї всї, подїбно як тут бачимо в дуже многих повітах з попередних ґруп. Процент убутку в земних плодах високїй в тих повітах, бо сягає від 50—75%, при чїм такий убуток дає ся замїтити у всїх землепладах з виїмкою пап. Однак з тою самою оцїнкою убутку стрїчаємо ся в сїм роцї в більшїй скїлькості повітів галицких, хоч припускаємо — що в многих случаях подають его за високо. На дуже лихий видаток бараболє 25, 30 або 40 кірцїв з морґа жалують ся не лише ті повіти, але більша часть повітів з II. і III. ґрупи, особливо західної і полуднево-середної сторони краю. Однак на кожний спосіб повіт сянятїнський, подаючий 50% убутку в зборах або бохеньський 60% імовірно не стоять економічно гірше в тїм роцї від кількох повітів жадаючих значно меншої помочи, бо 5.000—10.000 зр., а оцїнюючих той сам убуток на 75% на пр. Пільзно, Богородчани, Турка і т. д.

Дальше буде.

Рада державна.

Доповнаючи нашї вісти з засїданя на дни 2. цвїтня подаємо ще кілька важних подробиць. Під конець засїданя відчитано три внесеня, поставлені Вольфом, Феркавфом і Гохенбургером в голоснїй і засадничїй справї прасовїй, викликанїй онодї конфїскатою >Arbeiter Ztg.< Той орган соціальної демократії сконфїскувала віденська прокуратуря за передрук інтерпеляції, внесеної в радї державній, а містячої артикул вже давнїйше сконфїскований. Редактора >Arbeiter Zeitung< засуджено на 8 днів вязниці і 150 зр. кари.

Президент Фукс запитав насамперед внескодавцїв, чи годять ся на безпроволочне переведенє розправи над їх внесенями, а коли ті се потвердили, дав голос першому з них соц. Фер-

кавфови. Феркавф розпочав свою бесїду висказом вдоволеня, що прецїнь раз по двох літах, палата представляє образ якої-такї згідливости. Бесїдник вказує на те, що тепер є вже три случаї сконфїскованя справоздань з нарад ради державної, однак найгіршою із всїх є онодїшна. Було би то справдїшне понижєнє Палати, полемїзувати з пп. Гольцїнґером і Бобїсом, однак мусить ся тут зазначити, що такий нужденний урядник сьміє говорити о парламєнтї.

Бесїдник наводить між иньшими уступ з мотивованя внесеного через прокуратурю обжалованя, в котрїм сказано, що обжалованє є оправданю обороною проти способови визискуваня задних фірток, щоби зробити можливим друкованє сконфїскованих артикулїв (обурєнє на лївици). Як низко упали ми, коли якийсь прокуратор в Австрїї важить ся критикувати діяльність членів парламєнту.

Але Гольцїнґер ділав по думцї міністра Гляйспаху, котрий порозумїв ся з ним що до пляну борби проти >бурителїв супокою<. То явище є тим грізнїйше, що саме сей рік з огляду на впровадженє нової процедури цивільної є роком небезпечним, бо в нїм можна судїв без важної причини переносити в далекї сторони і звільняти від служби.

Дальше освїдчає бесїдник, що готов є застосувати своє внесенє до иньших внесень, котрі мають ту саму цїль, щоби в той спосіб зробити можливою загальну ухвалу палати. Вкінци просить всї сторонництва, щоби показали тим панам поза палатою, що в Австрїї істнує ще кромї міністерства парламєнт і репрезентация людю. (Оплєски).

Другий по черзї п. Гохенбургер (сторонництво нїмецьких народоцїв) мотивував своє нагячє внесеня слїдуючого змісту: >Висока Палата схоче ухвалити: Палата виповїдає правне пересвїдченє, що по мисли постанов § 20. законів прасових і § 68. регуляміну дозволено є печатати згідно з правдою запитаня поставленї на публичних засїданях Ради державної без взгяду на їх змість і що з причини того не можна розпочинати ніяких кроків судових; 2) Взиває ся міністра справедливости щоби; а) поручив генеральному прокураторови для береженя закона, вносити зажаленє неважности в случаях, в котрих запали судовї оречєня признаючі, що § 28. закона прасового о згіднїм з правдою оголошуваню запитань, поставлених на публичнїм засїданю, не дасть ся примїнити; б) підвластнї прокуратурї державнї належить поучити, що правна охорона загнєнна § 28. прас. зак. відносить ся також до згїдного з правдою оголошуваня запитань, поставлених на публичнїм засїданю ради державної<. В мотивованю важности свого внесеня піднїє п. Гохенбургер, що в тїм случаю розходить ся о поважно загроженє право свободи. Без найменшого сумнїву, належить такі інтерпеляції причислити під понятє розправ Палати. Будь що будь не уходить, щоби законодатне тїло було судїєю судїї і виконувало парламентарне судївництво, але не уходить також, щоби виконувано судївництво кабїнетове.

П. Шїкер освїдчає, що его товаришї політичні не годять ся з способом трактованя нагячих внесень примїненїм в тїм случаю, котрий не зовсїм відповїдає постановам регуляміну і для того, складаючи свою заяву, застерїгають ся, щоби се не було преюдикатом на будучність. Бесїдник освїдчає в імени свого сторонництва, що в поглядї найвисшого трибуналу, мов би печатанє згїдних з правдою запитань внесених на публичних засїданях Ради державної могло бути каридостойне, — містить ся нарушенє основи ненарушимости. Буде все в порядку, коли Палата вискаже те пересвїдченє. П. Феркавф зрїк ся свого внесеня а президент піддав нагячїсть під голосованє, почїм освїдчив, що нагячїсть внесєня ухвалено всїми голосами проти трєх. (Оплєски, сьміх, оклики з лївици: Фалькенгайн не є за тим!).

Опїсля принятю мериторичне внесенє Гохенбургера (оплєски).

Що до подїй, які мали місце між Стояловским а Вїнковским на послїднїм засїданю Палати доходять такі вісти: В часї спростовань, по бесїдї пос. Дашиньского, забрав голос от. Стояловский: Мущу Високу Палату просити о проценє — сказав — що дав я пїрвати ся напас-

НОВИНИ.

тям на мене п. Вінковського, наслідком чого, вирвалися мені слова: «безвистидний клеветник». Мушу також заявити, що твердження мов би мене засуджено за спроневеренє на три місяці в'язниці є свідомою ложкою (веселість на правниці і голоси: Таж се одно і те саме.)

Бесідник оповідає дальше, що его дійсно обжаловано о спроневеренє, бо перед виборами в 1889 р. хотіли єму відобрати право вибирати і бути вибраним, але увільнено — однак трибунал касаційний, ідучи за всказівкою міністра справедливости гр. Шенборна зніс той вирок. Розправу переведено ще раз, також з всказівкою, щоби мене засуджено. В тім дусі видано засуд. (Остаточо признав ся Стояловский, що засуджено его за спроневеренє — Ред.)

Вісти політичні.

В нідрі правниці, як доносить «Politik» заносить ся на невелику кризу по причині, що католицьке сторонництво німецьке грозить, виступленєм а принайменьше, що не буде в кожій справі поступати солідарно з правницею. Сю несолідарність заявило католицьке сторонництво вже при виборі Крамаржа на предсідателя бюджетової комісії. Крамарж зрік ся кандидатури, щоби не доводити до розлому в правниці. Німецькі католики не хотіли на него голосувати з причини, що уважали Крамаржа за несимпатичну особу для лівниці. Чехи полібили Німецьким католикам поставивши нового кандидата, п. Зачка, але разом освідчили, що роблять послідне уступство католицькому сторонництву.

По святах за згодою всіх сторонництв наступить вибір комісії для язових справ. Комісія та має бути перманентною, але є можливість, що на час делегаційних нарад буде відложена. Сли комісія приступить зараз до роботи, то умірювані сторонництва занехають на разі обструкцію, з того однак ще не виходить, щоби ті сторонництва голосували за угодою або за бюджетом. Таке голосованє може наступити доперва тоді, коли ті сторонництва будуть мати запоруку, що закон язовий увзгляднить їх бажаня. Сей хвилиний роз'єм обструкції уможливить бодай наради над внесеними пагличими так в справі обжаловань міністрів як і иньших. Говорять також, що правительсто від себе предложить Палаті язовий закон, щоби уможливити знесенє язових розпоряджень. Відомість сю треба приймати з осторожностю, бо годі припустити, щоби правительсто в так важній справі не чекало на ініціативу зі сторони маючої вибрати ся комісії. Вигляди на ухваленє язового, хотьби тільки рамкового закона, не є найлучші. Politik сумніває ся чи Чехи і Польки пристануть на язовий закон.

В неділю відбула ся кількогодина нарада вспільного міністерства під проводом гр. Голуховського. Предметом нарад був вспільний бюджет, котрий треба предложити делегаціям. До вспільного бюджету кромі постійного побільшеня щорічного о 4 мільони на цілі вспільної армії приїде ще надзвичайний видаток в сумі 25 мільонів на побільшенє маринарки. Нарад вчєра не покінчено і они нині по полудни продовжують ся.

Австрійська депутація квотова ухвалила предложити такий розділ вспільних видатків, щоби на Австрию припадало 64%, а на Угорщину 36%.

Правительсто угорске розішле сими днями членам угорської депутації квотової табелі доходу з податків посередних в Угорщині і Австрії. Ті табелі мають служити до уложеня квотового ключа. Табелям, котрі австрійське правительство вручило своїй квотовій депутації, закидує Угорщина односторонність і уважає їх незгідними з дійсним станом. Предовсім подано в тих табелях дуже низкі суми з податків, котрі не існують в Австрії і для того повинні бути потручені Угорщині.

— В справі вдів і сиріт по руских св'ященниках переслав дня 31. марта с. р. Митрополитальний Ординарият до посла Барвіньского відпис завідомленя намістництва, що на предложенє Митроп. Ординарият до міністерства в справі приобічної державної субвенції для вдовичо-сирітських фондів Архідієцезії і Дієцезій Львівської, Перемиської і Станіславської в квоті 150.000 зр., не наспіло ще рішенє і просив предприняти відповідні кроки в цілі скорого залагодженя сеї справи, а також в справі признаня сталої плати для вдів і сиріт по св'ященниках. П. Барвіньский, як нам пишуть з Відня, предложив справу міністрови скарбу дру Кайцлеви. Міністер скарбу заявив, що ще не мав нагоди поінформувати ся що до сеї справи, але прирік по великодних фериях в тій справі відповідь. Окрім того вніс п. Барвіньский в пятницу на засіданю ради державної внесенє: «Взиває ся ц. к. правительсто, щоби в справі пенсій вдів і сиріт по грецько-католицьких і грецько-орієнтальних св'ященниках предложило раді державній як найскорше відповідний начерк закона до парламентарного залагодженя». Що до грецько-орієнтального св'ященства мав п. Барвіньский відповідне порученє від дальматињського єпископату грецько-орієнтального. Вдови і сироти по буковинських грецько-ор. св'ященниках побирають пенсії із свого релігійного фонду і тепер має правительсто призволити для них підвищенє дотеперішних пенсій.

— Реколекції в товаристві «Зоря» у Львові держані єромонахом Чина св. Василя Великого будуть трєвати від 4-го до 9-го цвѣтня. Початок о 7-ій годині вечером.

— Бюджетова комісія відбула в минувшу пятницу засіданє, на котрім явив ся міністер скарбу др. Кайцль і секційний шеф з міністерства справ внутрішних др. Рожа. Предметом нарад була справа дальших підмог задля недороду і шкід елеметарних. Гр. Штірг, поставив внесенє щоби правительсто по великодних фериях внесло в раді державній предложенє о додатковий кредит на підмоги. В розправі забирали голос також послі Е. Абрагамович і Барвіньский. П. Барвіньский звернув увагу президентови правительства на ухвалу галицького соїму, котра взиває правительсто, щоби додатково для Галичини визначило 1 мільон на підмоги, а крім того щоби видало до податкових властей порученє, щоби здержали ся із стяганєм податків аж до осени. Особливо тепер велика нужда між селянами, бо не тільки не ма насіння на засїви, але людність голодує і вже починають ся прокідати пошести. Задля того треба поскорити з помочю, щоби люди мали і живність і насїнє. Люди шукають зарібку і поза границею, іменно в Росії і Румунії, однак правительственні органи спиняють людий фіскальними і иньшими вимогами. П. Барвіньский покликав ся на телеграму, яку дістав з Шидловець, в Гусятинщині, де правительственні органи вимагають стемплевих оплат від черенусток на роботу за границю і просив, щоби міністер скарбу, до которого тамошні люди в сій справі також звернули ся в телеграфічній дорозі, видав відповідне зарядженє. Ухвалено в комісії резолюцію о предложенє по великодних фериях додаткового кредиту на підмоги приняла рада державна односторонно на засіданю в пятницу.

— Сельські дурисвітї. Пословица «на село людий дурити» не втратила ще своєї реальної стійности, як показує ся з отсих двох случаїв. До заможного господаря Івана Бундзи в Куровичах, перемишлянського повіта, прийшов недавно тому якийсь чоловік і представившись дезертером з Росії, хотів ваяти ся у него на службу. Бундза подобав собі дуже незнакомого, і згодив ся дати єму на рік 40 зр., їду і одїж. По кількох днях показало ся, що той чоловік робить знаменито всяку роботу при господарстві, так, що треба було дивувати ся. Але ще більше мусів дивувати ся господар, коли одного дня рано добрий наймит зчєз як камінь в воду, а за ним подїло ся кудись біле, котре господина вивисила сушити і иньші річи, вартости кількадесят золотих. — Перед Різдовом минувшого року прийшов до Курович зі Львова якийсь швець і замешкав у одного господаря, учачи его сина шевства. Незабавом поробив в селі знакомости і став вгащати до тамошного римаря на вікт а рівночасно старати ся о руку его доньки. Такому женихови годі було відмовити, бо всі знали з его оповіданя, що має в касі ошадности великі гроші, а при собі носив все пятьдесятку. Зараз в піст виїшли заповіді, а весіле мало відбутись по святах. Коли надходив той час, поїхав швець з куровицьким ковалем до Глиння, щоби посправляти собі на ве-

сіле деякі річи і позичив тимчасом у будучого тестя кількадесят золотих і футро вартости 50 зр. В місті розійшли ся оба за урудками, але вже більше не зійшли ся. Швець відрік ся женячки і пішов в футрі і з грішми в світ шукати нового тестя.

— Нещастє в неосторожности. Полишуванє дїтий без відповідного надзору було вже нераз причиною великих нещасть, то-ж подаванє до приподної відомости таких пригод лежить в інтересі публичнім, бо повинно служити родичам осторогою, аби уважали на свої дїти. Така нещастна пригода лучила ся дня 27-го марта у нас в Іспасі. Того дня, в неділю о 4½ год. з полудня виїшли господар Стефан Бойко і его жінка Олена на похорон, полишаючи 8-місячного сінка на 16-літнього наймита. На похороні забавили пів години, а коли вернули до дому, застали дитину лежачу без памяти на постели і облиту кровю. А стало ся то так: Коли господарі виїшли з хати, виїмив наймит револьвер і імовірно мусів ним бавити ся. Револьвер вистрілив і куля подїлила дитину в бороду, перейшла через уста і вилетїла правим раменєм. На другий день привіз господар лікаря, котрий осмотрив рани і сказав, що дитина імовірно помре. Наймит утік і за ним глядять жандармерия.

— Жертва морозу. Дня 24-го лютого виїшла була з дому Софія Яцишин, 52-літна вдова селянка з села Зеленої повіту скалатського і пропала без вісти. Аж по чотирох тижнях 23-го марта, найдено єї неживою на полях недалеко самого села Зеленої. Руки і ноги були цілком відморожені, а носа, уст і лиця цілком вже не було, лише зуби свѣтили ся. Комісія судова орекла, що то пообгризали миши пілні, яких тут повно. Найдений при ній кусень солонини і 16 кр. в хустині кажуть догадуватись, що она вертаючи з місточка Товстого збила ся з дороги задля тогдїшньої снїгової метелиці і на поли замерзла.

— Житє в кратері. Американські газети подають о оригінальнім помислі американського ученого Генпі, котрий три тижні прожив в однім кратері великого вулькана на островах Гаванських і там вів свої наукові студії. Генпі, перебуваючи так довгий час в кратері, терпів всякі невогоди житя, а живив ся виключно консервами. При такій експериментації житя в «горлі» землі набавив ся неборачиско Генпі ревматичного болю голови і битя серця, але — як упевняють газети — придбав і багато незнаних відомостей наукових. На другий рік задумує учений вести дальше житє в кратері і свої наукові поміченя. Обставини житя в кратері дуже схожі з обставинами, які можна би собі представити, сли-би чоловік замешкав на місяці, де панує повна безплідність почви, сухість атмосфери та ледовий холод. Мають і учені свої вигадки...

Телеграми.

Прага, 4. цвѣтня. В часі св'яточних ферий відбудуть ся в цілій Чехії виборчі згромадженя котрі мають доказати гр. Тунови, що терпелість чєского народу наближує ся до кінця і що Чехи є дуже невдоволені.

Льондон, 4. цвѣтня. З Вашингтону доносять, що Сполучені Держави стоять готові до війни. З Мадриду тут знова доносять, що Росія і Франція возьмуть ся за інтервенцію між Америкою а Іспанією.

Париж, 4. цвѣтня. Знесенє трибуналом касаційним засуду Золі буде мало політичні наслідки. Міністри війни і справедливости мають уступити. Золя збирає новий материял в справі Драйфуса. Мотивом до знесеня засуду Золі була неформальність виточєня процесу. Не міністер а военний суд мав право обжаловувати Золю. Тепер военний суд може жадати нового процесу Золі.

Мадрид, 4. цвѣтня. Іспанське правительство оголосило декрет в справі виданя нових нот скарбових на суму 225 мільонів «pesetas». Очевидно призначено ті гроші на війну. Міністер Капдельбон заявив в інтерв'єві, що війна є близькою.

Вешінгтон, 4. цвѣтня. Підкомітет сенату для заграничних справ покінчив вже свої роботи. Поручив він приняте резолюції признаючої независимість Куби і поручаючої інтервенцію із сторони Сполучених Держав. Ві вторник зладить Мек-Кінлі послідне ультиматум до Іспанії.

Олійок з лупин оріхових до фарбованя волося.

Недорівнанє средство надаюче сивому волосою первістну его барву натуральну. Дїлає відмолоджуючо і на волос, надаючи єму разом знаменитий полиск і мягкість.

19

Ціна флакона 75 кр.

Головний склад в аптці

161 143—?

Жигм. Ружера
під „Срібним Орлом“ у Львові.

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, уліця Сикстуска ч. 23. (стара пошта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення всілякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 18—52

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

О 20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНІ!
ДОСТАРЧАЄ ВСІЛЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ, ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОВІВ З МЕТАЛУ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПАТИЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

!!! ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.

ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МИКОЛЯША). 146 14—24

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густо-206 вно і по приступних цінах. 1-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в особних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешкане.

1000

туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, уліця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 тутоко разом опакowane і відсилка franco.

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ

Львів, Академічна 12.

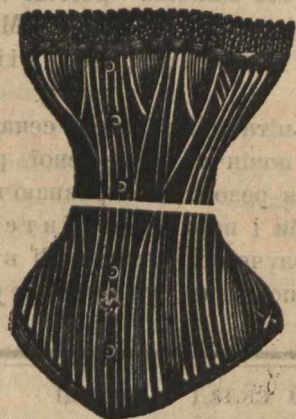
Богато заосмотрений

на кожний сезон

Магазин конфекції дамскої

поручає за всігди наймоднійші Сукні до проходу, Костюми ранні, Матини Шляфроки, Пенюари, Блюзки, Сорочки, Гальки з наймоднійших матеріялів, дешевше ніж деінде.

151 35—47

Ново отворена робітня

Горсетів, Рукавичок і Бандажів Г. Гальянтовского

у Львові, площа Бернардинська, ч. 3.

141 28—40

виконує на замовлення:

Руптурові бандажи, паси на живіт, ортопедичні горсети і звичайні, кулі, шудла, машини на ноги, суспензория, рукавички «гласе», дунські і козлові. Оправляє: подунки, шапки, шельки, екрани, диваники, тасьми до дзвінків і т. д. в як найкоротшій часі по найнижших цінах.

Видає й відповідає за редакцію: Стефан Кульчицкий.

З друкарні В. А. Шийковського.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреев. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечує будинки, уряджене домашне, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливых огневих.

«Дністеръ» вступив в 6-тий рік своєї діяльності з збільшеними фондами гваранційними, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 вносить:

Фонд резервовий	73.874 зр. 47 кр.	} 176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій	52.269 „ 40 „	
Фонд основний	50.000 „ — „	

Виплачені шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроблемно. Поліси «Дністра» приймає Банк красвий при пожитках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришене з обмеженою порукою, уділяє пожитки за платою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 1/2%. Уділ членський вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожитку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділене агенцій в окрестностях і де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»).

Всілякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капраліка у Львові.

147 Цінники даром. 12—24

ГАРМОНІОМ

до науки співу церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на рати. Прошу жадати цінника.

Іван Сливинський фабрикант органів і гармоніюм у Львові.

205 6—15

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з уліці Трибунальскої ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всілякі знаряди почавши від найбогатших до найскромнійших. Цілі урядженя для покоїв до спаня, сальонів, їдалень і др. Меблі оріхові, ольхові, чорні, також зелізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

203 16—52 ул. Лукасінського, ч. 4.

ПРАВДА ілюстроване письмо для руского народу під редакцією С. Кульчицкого,

виходить у Львові тижнево кожної пятниці.

Буде подавати поезіи, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р. піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. За границею річно 8 рубл. піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция

Львів, ул. Собіщина ч. 5. Б.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації нальовів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 50—140